

Bolemant Lilla
Elek József
Fehér Ágota
Herdics Kalocsányi Mónika
Horváth Géza
Kralina Hoboth Katalin
Puskás Andrea
Szabó Tibor
Tóth Katalin
Tóth Tibor
Vančo Ildikó

Elérhetőség:
Katedra Polgári Társulás
Október utca 1493/10, 929 01 Dunaszerdahely
(Októbrová 1493/10, 929 01 Dunajská Streda)
Tel.: +421 907 212 393
katedrapolgaritarsulas@gmail.com
www.katedra.sk

KATEDRA

mesanők
ročník XXX., 7. číslo, marec 2023
Vydavateľ:
Katedra Polgári Társulás
Októbrová 1493/10, 929 01 Dunajská Streda
IČO: 54187524
ISSN 2729-9066

REDAKCIA / SZERKESZTŐSÉGÜNK:

Katedra Polgári Társulás
Október utca 1493/10, 929 01 Dunaszerdahely
(Októbrová 1493/10, 929 01 Dunajská Streda)
Tel.: +421 907 212 393

Honlap: <http://www.katedra.sk>
katedra.szerkesztoseg@gmail.com

Minden jog fenntartva.
Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza.

BEZÁNYI-THURÓCZY FLÓRA

EGZOTIKUS FALU EGY CSIPET FRISS LEVEGŐVEL

Számomra is meglepetés volt a szerpentines út, ami várt ránk azon a napsütéses, téli napon. Amikor utánanéztam az úti célunknak, nem kutattam fel az oda vezető út terepviszonyait, pedig sosem bírtam a hajtókanyarokkal megtűzdelt, meredek utakat. Mehettünk akár lassabban vagy gyorsabban a négykerekűvel, az érzékeim számára teljesen mindegy volt. Sok-sok héten keresztül gyűjtöttem az ötleteket, hova vigyük kirándulni anyukámékat, amikor meglátogatnak minket Szlovákiában. Olyan helyet szerettem volna választani, ami pillanatok alatt megragadja az érzékeinket, és sosem ereszti el. Amikor a GPS-re nézve láttam, hogy már csak két percre van a kis ékszerdoboz – és 655 méter magasan vagyunk –, olyan izgalom lett rajtam úrrá, mint amikor gyerekkoromban elővettük a kedvenc mesekönyvemet esténként. Egyszer csak azon kaptam magam, hogy a tenyereimet csiklandozom a folyamatos dörszólással. Ha még egy percet kanyargunk, valószínűleg a számát is elhagyta volna az a bizonyos „ottvagyunkmár” kérdéssorozat.

Amint ráfordultunk végre a faluba vezető főútra, rögtön megpillantottam a gyönyörű, geometriás formákkal megfestett faházakat. Később megtudtuk a helyi falumúzeumban, hogy a tűzvédek az évek során megritkították ezeket a mesebeli házikókat, és már csak néhány található meg eredeti formájában. Szerencsésnek érzem magam, hogy a saját szememmel csodálhattam meg ezeket a csipkéket idéző, feketére festett, fehér festésű, különleges épületeket. Megtettük az utolsó métereket, leparkoltunk a kijelölt parkoló övezetben és kiszálltunk az autó kényelmes melegéből. Néhány perc is eltelhetett, amíg álltam a kocsival, csukott szemmel. Arra fókuszáltam, hogy lassan, jó mélyeket szippantsak a friss, tiszta, fagyos levegőből. Nagyon jólesett lelassulni, és pár perc alatt rálelni egy számomra jóleső, belső harmóniára. Azt hiszem, engem ott lehetett volna hagyni ebben az állapotban az egész túra idejére, de végül beadtam a derekam, és elindultam a többiek után.

A falu utcái és épületei nyugodtságot sugároztak, miközben lehetett érezni a múlt viszontagságainak megfoghatatlan jelenlétét. A Falumúzeum felé vettük az irányt, ahol élénk tárult egy kisebb néprajzi kiállítás, ahol megismerhettük a csicsmányi népviseletet, a nők különleges hajviseletét, és a hímzések feltételezhető eredetét. Az ott megismert hagyományok mind a balkáni eredetre utalnak, amiről a múzeumi kasszában ülő kedves néni pár mondatban mesélt nekünk a tárlatnézés elején. Elmondása szerint, a török elől menekült bolgárok alapították a falut, akik az évszázadok során ugyan elszlovákosodtak, de ma is őrzik építészetükben és népművészetükben a balkáni népi kultúra hagyományait. Ezt a hagyományörzést mi is éreztük mindvégig.

Azt hiszem, kicsivel többet időztünk a férjemmel a múzeum berkeiben, mint előzőleg terveztük, de lenyűgözött minket a kiállítás minden egyes szeglete. Anyukámék időközben már be is vásároltak pár hűtőmágnest a helyi kisboltban, ami egyben turisztikai központként is működött a falu közepén. Pár kört még sétáltunk a falu főutcáján, csodálva a harmóniát, egységességet, békességet, ami a falut körülengi. Nem szívesen szálltam vissza a kocsiba, de éreztem, hogy ide még vissza fogunk térni.

Sokféleképpen tekinthet valaki egy városra, amitől a kedvencévé válik. Csicsmány még a nagymamám felteve őrzött, asztalokat beborító csipkén is túlmutat szépségében, és számomra egy olyan kincs, amire csodálatos öröm volt rátalálni. A hazafele vezető úton anyukámékkal azon gondolkoztunk, hogy – sétálgatva a falu múltát idéző utcáin – olyan érzés kerülgetett minket, mintha a kedvenc mesekönyvem lapjain sétáltunk volna. Ez a könyv a Jancsi és Juliska történetét elmesélő keményfedele kiadás volt, jó sok évvel ezelőtt. Csak mi most mézeskalács házikó helyett egzotikus formákkal tarkított csipkeházikók között ettünk, beszélgettünk, idéztük fel a múlt pillanatait. Még ha csak egy pár órára is.